

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות

גליון מס' 235 - לפרשיות תזריע - מצורע תשפ"ו

בְּדַד יֵשֶׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ (יג, מו)
"תניא, מה נשתנה מצורע שאמרה תורה
'בדד ישב מחוץ למחנה מושבו' הוא הבדיל
בין איש לאשתו, בין איש לרעהו, לפיכך
אמרה תורה בדד ישב" (ערכין). עוד אמרו
חז"ל: "ארבעה חשובים כמת: עני, מצורע,
סומא ומי שאין לו בנים".

מה הדמיון בין 4 אלו לבין "מת"?

ביאר רבי חיים שמואלביץ שהמושגים 'חי'
ו'מת' מתייחסים לכוח הנתינה שיש לאדם
לתת ולהשפיע מטובו לאחרים. כמו שמעוין
מים חיים משפיע מנוזליו לכל סביבותיו, כן
הוא האדם החי.

לעומת זאת המיתה מסמלת חיסרון בכוח
הנתינה, שאין בו כבר את הכוח להעניק
ולהשפיע לזולת. ה-4 החשובים כ"מת"
אינם יכולים להיטיב: העני - אין לו ממון
לסייע לזולת. מי שאין לו בנים - לא זכה
להעניק ליוצאי חלציו ולהעביר את מורשתו
לדורות הבאים אחריו. סומא - כיוון שאינו
רואה אין הוא יודע מה חסר לבריות כדי
שיוכל למלא את חסרונם. המצורע -
שבארס פיו הפריד בין הדבקים, גרם בכך
שתבוא עליו טומאה שתחייב אותו לצאת
ולשבת בדד. כתוצאה משיבתו בדד הוא
אינו יכול להשפיע על אחרים.

רוצים להיערך עם רעיונות ודברי

תורה לפרשיות תזריע - מצורע? לחצו כאן

מעוניינים לקבל רעיון יומי לפרשת השבוע? שלחו
את המילה 'רעיון' למייל Office@shaalti.co.il

או לחצו כאן

אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר... (יב, ב)
"אמר רבי שמלאי: כשם שיצירתו של אדם
אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה
בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת
בהמה חיה ועוף" (ויקרא רבה יד, א).

אם יצירתו של האדם נכתבה לאחר בריאת כל הברואים, מדוע מחוייב שגם תורה שלו תתפרש אחריהם?

בספר 'כרם הצבי' מבאר שהאדם נברא
לאחר כל בעלי החיים, שכן אם היה נברא
מיד לאחר בריאת השמים והארץ, היה
צריך להמתין שישה ימים עד שתיגמר
מלאכת הבריאה. הקב"ה ברא אותו אחרון,
כדי שימצא את הבריאה כולה מוכנה
ומזומנת לפניו.

זו כוונת ר' שמלאי, מטעם זה עצמו נברא
האדם אחרון, כדי שימצא את הכל מוכן
לפניו. מסיבה זו התפרשה תורת הבהמה
והחיה לפניו, ללמדנו שללא ההפרשה
וההבדלה "בין הטמא לטהור", בסוף פרשת
שמיני שנסמכה לתחילת פרשת תזריע,
אין לאדם אפשרות לשמור על קדושתו
וטהרתו. לכן התפרשה פרשת טהרת
האדם רק לאחר "תורת בהמה חיה ועוף".

אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ שִׁאֵת או... (יג, ב)

מדוע נסמכה פרשת נגעים למילה?

כלי יקר: ללמדנו שברית מילה דוחה את
הנגעים. ככלל, המצוה המוקדמת דוחה
את המאוחרת, כפי שמצינו בסוף ספר
שמות, בפרשת ויקהל שאמרו חז"ל:
הקדים שבת למשכן לומר לך שהשבת
דוחה את מלאכת המשכן.

וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לְמִטְהָר שְׂתֵי
צִפְרִים חֵיוֹת טְהוֹרוֹת... (י"ד, ט)

מדוע מביא 2 ציפרים לטהרתו? מדוע לא מסתפק רק בציפור אחת?

בספר 'יד יוסף' לגאון רבי יוסף צרפתי ביאר שהמצורע לקח בצרעתו מפני שחטא בלשון הרע. לשון הרע גורם ריחוק בין שני אנשים לפחות. בין זה שדיבר לשון הרע, לבין זה שעליו דיברו. לפעמים יפריד חטא לשון הרע בין איש ואשתו או בין שני חברים, שמישהו גילה את אוזנו של אחד מהם פרט מסוים על חברו וכתוצאה מכך נגרם ריחוק ביניהם. התורה הורתה למצורע להביא שתי ציפורים. את האחת שוחטים ואת האחרת משלחים על פני השדה, לרמז למצורע על הריחוק שגרם בין שני האנשים. בניסיון שליבו אולי יישבר מכך והוא ישוב בתשובה שלמה על חטאו.

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוביין' או לחצו כאן
office@shaalti.co.il 052-9453811

וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַח אֶת כָּל
שְׂעָרוֹ אֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת... (י"ד, ט)

לאחר שכתבה התורה שהמצורע יגלח את כל שערות ראשו וזקנו? דוקא את שיער ראש, גבות וזקן?

כלי יקר: חז"ל לימדונו בדרך רמז שעל 3 דברים עיקריים באים נגעי הצרעת לאדם: על גסות הרוח, על חטאי הלשון ועל צרות העין.

התורה פירטה את המקומות בהם ייתכן שחטא המצורע ועליו לתקן: "את ראשו", רמז לגסות הרוח שרוצה הוא להיות ראש לכל דבר. "את זקנו", מקום השיער שסביב הפה, רמז לחטאי הלשון. "ואת גבות עיניו", רמז לצרות העין.

וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר...
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמָּא אֹתוֹ (י"ג, ג)

לאחר שנכתב "וְרָאָה הַכֹּהֵן", מדוע חזרה התורה וכתבה 'וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן'?

ה'משך חכמה' מחלק את ראיית הכהן לשני שלבים נפרדים: 'וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע': בדיקה אובייקטיבית של המציאות הפיזית. הכהן בוחן האם קיימים סימני טומאה (כמו שיער לבן או פשיון). זו בדיקת ה"חפצא", הנגע עצמו. 'וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן': בדיקת ה"גברא", האדם הנושא את הנגע. הכהן צריך לראות את האיש ולבחון האם מבחינה הלכתית זהו זמן ראוי לטמא אותו. החידוש המרכזי בפסוק זה שעל הכהן לבחון את מצבו של האדם. חז"ל למדו שישנם נים שבהם הכהן אינו רואה את הנגע: **חטו**, אם נראה נגע בחתן, נותנים לו את שבעת ימי המשתה שלו לפני שבדקים אותו. וכן **רגל**, אם נראה נגע באדם במהלך החג, מחכים עד שיעברו ימי הרגל. מדוע? משום שהתורה לא רצתה לערבב עצב בתוך שמחתו של אדם. לכן כתבה התורה תחילה "וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר", תחילה עליו לראות את יש בנגע סימני טומאה. לאחר שברור לכהן שהנגע טמא, אזי "וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן", עליו לבדוק אם איש זה ראוי כרגע לטומאה או לא.

וְאִם דָּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מִשְׁגַּת וְלָקַח
כֶּבֶשׂ אֶחָד אֲשֶׁם לְתַנוּפָּה... (י"ד, כ"א)

מדוע כפל הלשון בפסוק, לאחר שנכתב 'דל הוא' מדוע הוסיפה התורה 'אין ידו משגת'?

'תוספת ברכה': (רבי ברוך אפשטיין) המושג 'דל' בלשון הקודש ביאורו חיסרון מסוים, לפעמים בממון, לפעמים במצוות, לפעמים בבריאות ועוד ועוד. לאחר שכתבה התורה על מצורע "ואם דל הוא", הוסיפה לומר שאינו צריך להביא קרבנות כמו המצורע העשיר, וכדי להבהיר באיזו דלות מדובר כתבה "ואין ידו משגת".